

79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelet

az egyes villamossági termékek biztonsági követelményeiről és az azoknak való megfelelésértékeléséről

A villamos energia termeléséről, szállításáról és szolgáltatásáról szóló 1994. évi XLVIII. törvény 57. §-a (6) bekezdésének *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. § (1) A rendelet hatálya a villamossági terméket gyártó, forgalmazó, valamint importáló gazdálkodó szervezetre [Ptk. 685. § *c)* pont] terjed ki.

(2) A rádióberendezésekre és a távközlő végberendezésekre a rendelet 3. és 4. §-ait, valamint az 1. és 4. számú mellékletét és a 3. számú mellékletének *B)* pontját kell alkalmazni.

Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

a) villamossági termék: az 50 és 1000 V közötti névleges feszültségű váltakozó áramra, valamint a 75 és 1500 V közötti egyenáramra készített bármely villamossági termék, a rendelet 2. számú mellékletében felsorolt termékek és területek kivételével;

b) gyártó: az a gazdálkodó szervezet, amely teljes felelősséggel bír a termék tervezéséért, gyártásáért, csomagolásáért és jelöléséért a forgalomba hozatal előtt, függetlenül attól, hogy ezeket a feladatokat ő vagy megbízásából más végzi. Gyártónak tekintendő az is, aki jelentős változtatásokat vagy bővítéseket végez meglévő villamossági terméken, vagy villamossági termékekből egy új, összetett villamossági terméket állít elő;

c) a gyártó Európai Unióban letelepedett képviselője: bármely, a jelen rendeletben előírt feladat, eljárás a gyártó helyett és nevében való teljesítésére, illetve elvégzésére a gyártó által meghatalmazott természetes vagy jogi személy;

d) importáló: a külkereskedő, illetve a külkereskedelmi bizományi szerződés esetén a megbízó;

e) forgalomba hozatal: a villamossági termék visszerthes vagy ingyenes, első ízben történő rendelkezésre bocsátása, így: az eladás, egyéb átengedés, raktározás, kiállítás, hirdetés, saját felhasználásra történő gyártás vagy közvetlen behozatal.

Nem számít forgalomba hozatalnak, ha a raktározás bizonyítottan azért történik, hogy a terméket a magyar követelmények teljesítésére alakítsák át, valamint a kiállítás az esetben, ha kifejezett utalás történik arra nézve, hogy a termék nem felel meg a jelen rendelet előírásainak, és hogy a terméket másnak nem engedik át.

Nem számít forgalomba hozatalnak az az eset, ha a terméket műszaki vizsgálatnak vetik alá, vagy múzeumi, illetve demonstrációs célokra használják fel;

f) EK megfelelési nyilatkozat: a gyártó vagy az Európai Unióban letelepedett képviselőjének írásbeli nyilatkozata, amely igazolja a termék e rendelet előírásainak történő megfelelését;

g) EK típusvizsgálati tanúsítvány: tanúsító szervezet által kiadott dokumentum annak igazolására, hogy a tervezett gyártás reprezentatív mintapéldánya teljesíti a terméktípusra vonatkozó európai közösségi követelményeket;

h) tanúsító szervezet: e rendeletet kiadó miniszter által az EK típusvizsgálati tanúsítvány kiadásra külön jogszabály alapján kijelölt szervezet, amelynek a bejelentése az Európai Bizottsághoz és az Európai Unió tagállamaihoz megtörtént;

i) rendeltetészerű használat: a termék használati-kezelési útmutatójában vagy a termékismertetőben feltüntetett, a gyártó által tervezett célnak, esetleg előírt használati módnak megfelelő használat;

j) honosított harmonizált szabvány: a CEN vagy a CENELEC által jóváhagyott és az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában kihirdetett európai szabvány, amelyet a vonatkozó magyar eljárási rendnek megfelelően honosítottak, és hivatalosan közzétettek.

Biztonsági követelmények

3. § (1) Villamossági termék az Európai Unióban kizárólag akkor hozható forgalomba, ha azt a gyártó úgy alakította ki és állította elő, hogy szabályos üzembe helyezés és karbantartás, valamint rendeltetésszerű használat esetén nem veszélyezteti az emberek, háziállatok biztonságát és a vagyonbiztonságot.

(2) A villamossági termék az (1) bekezdésben előírt követelménynek akkor felel meg, ha kielégíti az 1. számú mellékletben felsorolt alapvető biztonságtechnikai követelményeket.

(3) A (2) bekezdés szerinti követelményeknek való megfelelésértékelésénél a 4. §, valamint a 3. és 4. számú mellékletben foglaltak szerint kell eljárni.

(4) A külön jogszabályban meghatározott hatóság, valamint villamos energetikai hálózatra való kapcsolás vagy a villamos energiával való ellátás feltételeként az áramszolgáltató vállalat nem támaszthat az (1) bekezdésben rögzítettél szigorúbb biztonsági követelményre.

(5) Amennyiben a külön jogszabályban meghatározott hatóság megtiltja, vagy korlátozza valamely villamos termék forgalomba hozatalát, úgy intézkedésével egyidejűleg köteles az érintett tagállamot, valamint az Európai Bizottságot értesíteni döntésének indokáról, különösen arról, ha a 3. §-ban meghatározott biztonsági követelményeknek történő nem megfelelés oka a következő:

a) a honosított harmonizált szabványok hiányosságai;

b) a 4. § (3) bekezdésében meghatározott biztonsági rendelkezések hiányosságai;

c) a 4. § (4) bekezdésében meghatározott nemzeti szabványok hiányosságai;

d) a honosított harmonizált szabványok a 4. § (3) bekezdése szerinti biztonsági rendelkezések, illetve a 4. § (4) bekezdése szerinti nemzeti szabványok nem megfelelő alkalmazása;

e) helyes mérnöki gyakorlatnak való megfelelés be nem tartása.

4. § (1) A honosított harmonizált szabványok követelményeit kielégítő villamossági terméket úgy kell tekinteni, hogy az kielégíti a 3. § (1) bekezdésében említett követelményeket.

(2) A honosított harmonizált szabványok jegyzékét a Magyar Szabványügyi Testület Hivatalos Lapjában közzé kell tenni.

(3) Honosított harmonizált szabványok hiányában, azt a villamossági terméket, amely kielégíti a Villamos Berendezések Jóváhagyási Előírásainak Nemzetközi Bizottsága (International Commission on the Rules for the Approval of the Electrical Equipment, CEE) vagy a Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság (International Electrotechnical Commission, IEC) által kiadott és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett biztonsági rendelkezéseket úgy kell tekinteni, hogy azok teljesítik a 3. § (1) bekezdésében említett követelményeket.

(4) Amennyiben sem honosított harmonizált szabványok, sem a (3) bekezdés szerinti biztonsági rendelkezések nincsenek, azt a villamossági terméket, amely megfelel az Európai Unió gyártó tagállamában alkalmazott nemzeti szabványoknak, úgy kell tekinteni, hogy kielégíti a 3. § (1) bekezdésében említett követelményeket, feltéve, hogy ezen szabványok az 1. számú melléklet szerinti alapvető biztonsági követelmények elérését biztosítják.

CE jelölés

5. § (1) A villamossági terméket az Európai Unióban történő forgalomba hozatal előtt el kell látni a 3. számú melléklet szerinti CE megfelelőségi jelöléssel. Ez a jelölés azt jelenti, hogy a 4. számú melléklet szerinti megfelelőség értékelési eljárást elvégezték, és a termék megfelel a jelen rendelet előírásainak.

(2) A CE jelöléssel ellátott termék gyártója a megfelelőség értékelési eljárás elvégzésének és a termék megfelelőségének bizonyítása céljából jogosult bemutatni az erre kijelölt tanúsító szerv EK típusvizsgálati tanúsítványát.

(3) Ha a termékre több olyan, az Európai Közösségek irányelvein alapuló magyar jogszabály is vonatkozik, amely szintén előírja a CE jelölés feltüntetését, a CE jelölés egyben azt is jelenti, hogy az adott termék megfelel mindezen jogszabályok előírásainak.

(4) A CE megfelelőségi jelölést a gyártónak a villamossági terméken, vagy annak objektív akadály esetén a csomagoláson, illetve a használati-kezelési útmutatóban, vagy a jótállási nyilatkozatban jól látható jól olvasható és letörölhetetlen módon fel kell tüntetni.

(5) A használati kezelési útmutatót magyar nyelven kell rendelkezésre bocsátani. Az EK megfelelőségi nyilatkozat és az EK típusvizsgálati tanúsítvány az Európai Unió bármely tagállamának hivatalos nyelvén kiállítható.

(6) A villamossági terméken tilos bármely olyan jel feltüntetése, amely a CE jelölés tartalmát és alakját tekintve megtévesztő lehet. Elhelyezhető azonban a villamossági terméken, a csomagoláson, a használati-kezelési útmutatóban vagy a jótállási jegyen bármely egyéb jel, ha ezáltal nem csökken a CE jelölés láthatósága és olvashatósága.

(7) Ha a külön jogszabályban meghatározott hatóság azt állapítja meg, hogy a CE jelölést nem vagy megalapozatlanul tüntették fel, akkor a gyártót, vagy forgalmazót, vagy importálót kötelezni kell arra, hogy tegye a villamossági terméket a CE jelölésre vonatkozó előírásoknak megfelelővé, és szüntesse meg a jogsértést. Ha a meg nem felelés továbbra is fennáll, akkor a hatóságnak minden megfelelő intézkedést meg

kell hoznia az érintett villamossági termék forgalomba hozatalának korlátozása vagy megtiltása, illetve a forgalomból való kivonása érdekében.

(8) Kifogás felmerülésekor a gyártó, valamint forgalmazó, importáló gazdálkodó szervezet egy kijelölt tanúsító szervezet által készített jegyzőkönyvet mutathat be az 1. számú melléklet szerinti alapvető biztonsági követelményeknek való megfelelésségről.

Záró rendelkezések

6. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezésekre vonatkozó tagállami jogszabályok összehangolásáról szóló, 2006. december 12-i 2006/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

☞ (3)

(4)

1. számú melléklet a 79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelethez

A meghatározott feszültséghatárokon belüli alkalmazásra szánt villamossági termékekkel szemben támasztott alapvető biztonságtechnikai követelmények

1. Általános feltételek

a) Azokat a legfontosabb jellemzőket, amelyeknek az ismeretétől és a figyelembevételétől a rendeltetésszerű és veszélytelen használat függ, a villamossági termékeken, vagy ha ez nem lehetséges, akkor a hozzájuk mellékelt útmutatóban kell megadni.

b) A gyártó nevét, jelét vagy a kereskedelmi márkajelét egyértelműen a villamossági termékeken, vagy ha ez nem lehetséges, akkor annak csomagolásán kell elhelyezni.

c) A villamossági termékeket és alkatrészeit úgy kell kialakítani, hogy azok biztonságosan és szabályszerűen összeszerelhetők vagy csatlakoztathatók legyenek.

d) A villamossági termékeket és alkatrészeit úgy kell tervezni és gyártani, hogy rendeltetésszerű használat és szabályos karbantartás esetén az e melléklet 2. és 3. pontjában felsorolt veszélyekkel szembeni védelem biztosított legyen.

2. Villamossági termékek veszélyeivel szembeni védelem

Műszaki intézkedéseket kell hozni, az 1. ponttal összhangban annak érdekében, hogy

a) az embereket és a háziállatokat megfelelően védjék olyan sérülés veszélyétől vagy más károsodástól, amelyek az érintésvédelem vagy az érintés elleni védelem nem megfelelő kialakításából adódhatnak (közvetett és közvetlen érintés elleni védelem),

b) ne jöjjenek létre olyan hőmérsékletek, ívek vagy sugárzások, amelyekből veszélyek keletkezhetnek,

c) az embereket, a háziállatokat és az anyagi javakat megfelelően védjék olyan nem villamos természetű veszélyektől, amelyek a tapasztalatok szerint villamossági termékekből indulnak ki,

d) a szigetelés a tervezett igénybevételeknek megfelelő legyen.

3. Villamossági termékekre gyakorolt külső behatások útján keletkező veszélyektől való védelem

Az 1. ponttal összhangban meghozott műszaki intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a villamossági termékek:

a) a várható mechanikai igénybevételeket annyira el tudják viselni, hogy emberek, háziállatok vagy anyagi javak ne legyenek veszélynek kitéve,

b) a várható környezeti körülmények között a nem mechanikai hatásoknak annyira álljanak ellen, hogy emberek, háziállatok, anyagi javak ne legyenek veszélynek kitéve,

c) az előre látható túlterhelések mellett embereket, háziállatokat vagy vagyoni javakat semmiképpen ne veszélyeztessenek.

2. számú melléklet a 79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelethez

Az e rendelet hatálya alá nem tartozó termékek és területek

Robbanásveszélyes környezetben alkalmazható villamossági termékek

Radiológiai és gyógyászati célú villamossági termékek

Személyfelvonók és teherfelvonók villamos berendezése

Villamosenergia-fogyasztásmérők
Háztartási dugók és csatlakozó aljzatok
Villamos karámok áramellátó berendezései
Rádiófrekvenciás zavarok elleni védelem
Hajókon, repülőgépeken vagy vasúton való alkalmazásra szánt speciális villamossági termékek, amelyek megfelelnek azon nemzetközi testületek biztonsági előírásainak, amelyekhez az Európai Közösségek tagállamai csatlakoztak.

3. számú melléklet a 79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelethez

CE megfelelőségi jelölés és a megfelelőségi nyilatkozat

A) CE megfelelőségi jelölés

A CE megfelelőségi jelölés a „CE” betűszóból áll, alakja a következő:

- A CE megfelelőségi jelölés kicsinyítésekor vagy nagyításakor a fenti rajzon látható arányokat meg kell tartani.
- A CE megfelelőségi jelölés különböző elemeinek alapvetően azonos magasságúakban kell lenniük, amely magasság nem lehet kevesebb mint 5 mm.

B) Megfelelőségi nyilatkozat

- A megfelelőségi nyilatkozatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
- a gyártó vagy a gyártó meghatalmazott Európai Unióban letelepedett képviselője nevét és címét,
 - a villamossági termék leírását,
 - hivatkozást a honosított harmonizált szabványokra,
 - hivatkozást azokra az előírásokra, amelyeknek való megfelelőségről nyilatkoznak (ha vannak ilyenek),
 - a gyártó vagy a gyártó Európai Unióban letelepedett képviselőjének nevében aláíró kötelezettség vállalására felhatalmazott személy azonosíthatóságát,
 - azon év utolsó két számjegyét, amelyben a CE jelölést elhelyezték.

4. számú melléklet a 79/1997. (XII. 31.) IKIM rendelethez

Belső gyártói intézkedések

1. A belső gyártói intézkedések összessége az az eljárás, amelynek során az e melléklet 2. pontjában rögzített kötelezettségeket ellátó gyártó, illetve az Európai Unióban letelepedett képviselője biztosítja és kinyilvánítja a villamossági termék jelen rendelet vonatkozó követelményeinek való megfelelőségét. A gyártónak vagy a gyártó Európai Unióban letelepedett képviselőjének minden terméken fel kell tüntetnie a CE jelölést, és írásos EK megfelelőségi nyilatkozatot kell készítenie.

2. A gyártónak össze kell állítania az e melléklet 3. pontjában leírt műszaki dokumentációt, és neki, illetve az Európai Unióban letelepedett képviselőjének biztosítania kell, hogy az utolsó termék gyártásától számított legalább tízéves időszak lejártáig ellenőrzés céljából a külön jogszabályban meghatározott hatóságok részére rendelkezésre álljon. Ha sem a gyártó, sem meghatalmazott képviselője nem rendelkezik székhellyel az Európai Unióban, úgy ez a kötelezettség azt terheli, aki a villamossági terméket az Európai Unió belső piacára importálja, és elsőként forgalomba hozza.

3. A műszaki dokumentációnak lehetővé kell tennie a villamossági termék értékelését a jelen rendelet követelményeinek való megfelelőség szempontjából. Ezért a dokumentációnak - az ilyen értékeléshez szükséges mértékben - ki kell terjednie a villamossági termék kialakítására, gyártására és működésére.

Tartalmaznia kell:

- a villamossági termék általános leírását,
- az elvi kialakítást, gyártási rajzokat és alkatrészvázlatokat, részegység rajzokat, áramköri rajzokat stb.,
- az említett rajzoknak, vázlatoknak, illetve a villamossági termék működésének megértéséhez szükséges leírásokat és magyarázatokat,
- az egészében, illetve részben alkalmazott szabványok jegyzékét, illetve azoknak a megoldásoknak a leírását, amelyek az ezen rendeletben rögzített biztonsági követelmények kielégítését szolgálják olyan esetekben, amikor szabványokat nem alkalmaztak,
- a konstrukciós számításokat és az elvégzett vizsgálatok eredményeit,
- a vizsgálati jegyzőkönyveket.

4. A gyártónak vagy Európai Unióban letelepedett képviselőjének az EK megfelelési nyilatkozat egy példányát a műszaki dokumentációval együtt kell tárolnia.

5. A gyártónak minden szükséges intézkedést meg kell tennie annak érdekében, hogy a késztermék e melléklet 2. pontjában említett dokumentációnak, valamint a jelen rendelet vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelését biztosítsa.
